

OBČASNÍK

OBCE RÁJEC

I/2018

Je tu března, pozvolna k nám přichází jaro a s ním i první číslo Občasníku roku 2018. Za dveřmi jsou Velikonoce a naše redakce Vám přeje krásné a klidné prožití tohoto jarního svátku.

Zpívání koled

V podvečer v sobotu 23. prosince 2018 pořádal SK Rájec, spolek před hasičskou zbrojnicí tradiční zpívání koled a písní s vánoční tematikou. Sboreček tvořený 10 děvčaty doprovázela, stejně jako v minulých letech, country skupina Pracka. Před samotným vystoupením opět předcházelo několikahodinové nacvičování písní. Letos byl repertoár rozšířen o dvě nové písničky, které vybrala sama děvčata. Více jak hodinové vystoupení přišlo poslechnout a pozdravit se mezi sebou mnoho občanů všech věkových kategorií. Pro přítomné byl přichystán čaj, svařák a punč. Jako vždy si domů mohli odnést Betlémské světlo.

Tříkrálová sbírka

Tříkrálová sbírka se v oblasti spravované Charitou Zábřeh uskutečnila v letošním roce již po devatenácté. Po celé České republice proběhla ve dnech od 2. do 14. ledna 2018. Naši obcí obcházely čtyři skupiny koledníků a domácnosti navštívily v dopoledních hodinách v sobotu 6. ledna. V Rájci tříkráloví koledníci do zapečetěných pokladniček vykoledovali částku 20 645 Kč. Tento peněžní dar byl o 302 Kč vyšší než v loňském roce.

V 99 městech, obcích nebo obecních částech patřících pod děkanát Zábřeh vyrazilo celkem 378 skupinek, což je o 3 skupinky více než loni. Celkově se jednalo o nejvíce skupin vůbec. V rozpečetěných pokladničkách byla spočítána částka 1 506 485 Kč a vybralo se tak o 89 901 Kč více než v roce 2017. Nejčastější platidlo vhozené v pokladničkách byla dvacetikoruna, bylo jich 6 350 kusů. Následovala padesátikoruna, kterých bylo napočítáno 5 523 kusů. Letos překvapil v pokladničce nález bankovky s nejvyšší hodnotou: „pětitisícovka“, která byla nalezena v pokladničce z Mitrovic. Proti loňsku se snížil počet dvoutisícikorunových bankovek, dárci jich vhodili do pokladniček 215 kusů (v Zábřeze, Mohelnici, Dubicku, Lesnici, Lošticích, Vlčicích, Mitrovicích, Moravičanech, na Bukovici, v Postřelmově a v Rájci). V pokladničkách se také nacházely eura, dolary, libry, polské zloté, groše a forinty. Měna byla kurzem ČNB proměněna na koruny a přidána k výtěžku sbírky.

V letošním roce budou darované prostředky směřovat například na tyto projekty: podpora domácí zdravotní a paliativní péče, pokračování v přímé pomoci potřebným lidem a rodinám v nouzi a zafinancování rozvoje projektu SOREHA, který je zaměřen na podporu lidí s psychickým onemocněním.

Zdroj: webové stránky Charity Zábřeh

Přehled koledování v celé ČR

Diecéze nebo arcidiecéze	Výnos
Arcidiecéze olomoucká	28 387 035 Kč
Arcidiecéze pražská	7 178 318 Kč
Diecéze brněnská	26 160 382 Kč
Diecéze českobudějovická	7 167 328 Kč
Diecéze královéhradecká	17 555 025 Kč
Diecéze litoměřická	2 901 608 Kč
Diecéze ostravsko-opavská	17 853 512 Kč
Diecéze plzeňská	5 034 762 Kč
Tříkrálový koncert	1 823 831 Kč
Celkem	114 061 801 Kč

Srovnání Tříkrálové sbírky s okolními obcemi

Hrabová	17 876 Kč
Lesnice	17 708 Kč
Leština	29 526 Kč
Jestřebí	18 037 Kč
Zvole	19 362 Kč
Zábřeh	248 169 Kč

Volby prezidenta ČR

Ve dnech 12. - 13. ledna 2018 se konalo první kolo volby prezidenta ČR. Z celkového počtu osob 391 zapsaných ve výpisu voličů a jeho dodatků byla ve volební místnosti vydána úřední obálka 295 osobám, počet odevzdaných úředních obálek byl 295, počet platných

hlasů v našem volebním okrsku byl 292. Nejvíce hlasů voliči v okrsku Rájec dali v tomto kole kandidátu Miloši Zemanovi, na druhém místě se umístil kandidát Jiří Drahoš. Účast voličů v prvním kole voleb byla bez mála 75,5 %.

Ve dnech 26. ledna a 27. ledna 2018 proběhlo druhé kolo volby prezidenta ČR. V tomto kole byl počet voličů zapsaných ve výpisu stejný jako v kole prvním. Bylo vydáno 301 úředních obálek, počet odevzdaných úředních obálek byl stejný a počet platných hlasů byl 300. Druhého kola voleb se v našem okrsku zúčastnilo 77 % voličů. Nejvíce hlasů získal opět Miloš Zeman, který zvítězil i celorepublikově těsně před druhým kandidátem. Stal se prezidentem ČR již druhé volební období.

Základní škola a Mateřská škola Rájec

Předposlední páteční odpoledne před Vánocemi 15. prosince proběhlo v prostorách mateřské školy a základní školy v době od 16:00 hodin do 18:00 hodin Vánoční tvoření. Akce byla přístupná široké veřejnosti, zde si přítomní mohli vytvořit různá přáníčka, jmenovky na dárky, ozdoby – andílky, vánoční papírové hvězdy a jiné dekorace. Bylo nachystáno i občerstvení ve formě perníčků a štrúdlu s nabídkou různých druhů čajů. Perníčky vykrajovali a zdobili žáci základní školy. Akce se zúčastnily převážně děti, je škoda, že o ni nebyl zájem z řad veřejnosti, ale přítomní si jí přesto s velkým nadšením užili.

Jako každý rok před Vánocemi byly do školky zakoupeny nové hračky a hry, na které z části přispívali i rodiče. Deskové hry, stavebnice a nové knihy do žákovské knihovny byly zakoupeny i pro žáky základní školy, kteří je našli pod stroměčkem 22. prosince, kde se navzájem obdarovávali dárky.

Žáci základní školy 5. února ukončili plavecký výcvik. Během deseti lekcí se děti naučily správně dýchat, splývat, potápět, plavat znak, prsa, kral, skákat do vody a hlavně se jí nebát. Na konci poslední hodiny bylo všem, dětem rozdáno „Mokré vysvědčení“.

Paní učitelky MŠ, chůva a devět dětí z mateřské školy se od pondělí 29. ledna do 31. ledna 2018 zúčastnily školy v přírodě na Švagrově. Osada Švagrov se nachází v Chráněné krajinné oblasti Jeseníky, hlavními aktivitami střediska jsou programy zabývající se ekologií a ochranou životního prostředí. Pro děti zde byly připraveny drobné výukové programy, sportovní aktivity, hry a vyrábění. I přes obavy některých rodičů, že děti budou tesknit, byli naši školáčci nadšeni a velice se jim zde líbilo.

Obecní ples

V sobotu 20. ledna 2018 se konal již po dvanácté na sále kulturního domu Obecní ples. Návštěvníky plesu čekal slavnostně nazzdobený sál. K tanci hráli a zpívali tradičně „Pavla a Standa“. V přísálí byly připraveny ceny, které se skládaly z rychlé a slosovatelné výhry, která proběhla po jedenácté hodině. Ceny na ples věnovalo více jak 70 sponzorů z řad firem, spolků a jednotlivců, kterým za jejich dary děkujeme. Hlavními cenami byla televize, vysavač, aku-vrtačka, napařovací žehlička a další hodnotné ceny. Hlavním sponzorem byl VPK Suchý s. r. o. Zásmyky a TIZZI s. r. o. Kroměříž. Samozřejmě nechyběl k prodeji výborný pečený bufet, jednohubky a chutná teplá večeře. Ples byl obohacen o taneční vstupy mažorettek ze Zábřehu, které vede paní Danuše Koryčánková.

První byly duše lakomců a zrádců, druží samovrahové. Nestlouká-li se mléko, je uhranuto, k tomu účelu vloží se 3 kameny z křížovaty do máselnice, nakuřuje se „chlapeckou lískou“ a stlouká se pod kravem, aby nikdo přístupu neměl. Ve kterém domě kvete netřesk, někdo z rodiny do roka zemře. Škytne-li kdo z rána, vzpomíná naň smrt, dopoledne-li dobří lidé, odpoledne leckdo, večer milý neb milá. Svrbí-li pravá dlaň, bude vydání, levá příjem v penězích, pravé oko, bude míti radost, levé mrzutost, obě, bude plakati. Praská-li dříví na ohništi a jiskry daleko prskají, přijde host z daleka. Aby kráva dobře dojila, má se občasné koryto vymazati kravincem a pak umýti, aby nedojila dá se jí do koryta ledku. Kdo se ráno neumyl, uřkne dobytek, podobně může ten dobytek uřknouti, kdo nevejde do chlěva a dívá se naň z venku. Než se vede dobytek na trh, má se mu třikrát naplívnoti mezi rohy, aby prodej se zdařil (vypravoval Fr. Koruna).

Statistika: utonutí, sebevraždy. Dne 7. XI. pásla A. Seidlová podél Sázavy krávu, která se přiblížila až na pokraj břehu, ten se prolomil a kráva spadla do řeky. Seidlová chtěla dobytče zachrániti, skočila pro ni do řeky. Občané přispěchavši na pomoc zachránili sice krávě život, ale ženu dovezli domů již utonulou. Od r. 1884–1924 oběsilo se zde mimo již dříve označené 6 mužů, 1 žena, vlakem dala se přejet 1 žena, do studně skočil 1 muž.

Různé záznamy. Ladislav Velen ze Žerotína postavil v Zábřeze na starém hřbitově bratrský kostelíček na místě stávajícího dřevěného. Po bitvě bělohorské ujel Velen do ciziny a jeho panství dostavilo se Karlu z Lichtenštejna, jenž dav se do služeb církve římské, stal se pánem severní Moravy.

Ve stol. XIII. a XV. konaly se sněmy v Olomouci, Jihlavě, Praze, Čáslavi, Brně, avšak od r. 1624 vždy v Brně. Na nařízení některých kněží byly na severní Moravě v tomto období mrtvoly jistých lidí vykopány a spáleny, poněvadž se věřilo, že v noci vstávají z hrobu a vysávají živým krev.

Sněmovníci moravští vážili si málo svého práva a scházeli se na sněm v tak malém počtu, že od 23. XII. 1703 král viděl se pohnuta ustanoviti, aby k platnému usnesení a uzavírání postačilo, když 3 sněmovníci byli přítomni. 1713 byl mor v Šilperku, Šumperku, Litovli a okolních obcích. 1777 zřízeno v Brně biskupství. 1782 začalo se na Moravě kopati kamenné uhli. P. Fr. Hikl daroval 26. IV. 1925 pro obecní archiv listinu, ze které vyplývá, že při záměně dvora rájeckého v obec Teodorov obdržel nový přístěhovalec ze dvora rájeckého 9 měřic 17 mírek pole, 1 měř. louky, ze dvora zvolského 5 měřic 19 mírek pole, 2 měř. 16 mírek luk = 18 měř. 20 mírek. Celoročně musel platit 40 zl 48 kr 3 dr a odváděti pšenice 1 měř. 16 mírek in natura a zrní (ječmen) 6 měř. 12 2/8 mírky = 7 měř. 28 2/8 mírky. Koncem XVIII. st. přivezli si Čeští bratři ze svatojanské pouti z Prahy českobratr. bibli. 1804 vznikl na Lebenově v Zábřeze požár, jenž ztrávil 7 domů, v Krumpachu 2, na dolním předměstí 17 domů a 2 stodoly. Stát podřídil obec školství dozoru farářů a vikářů. Vládou založena nár. banka, jež se starala o vykoupění šajnu a umenšení státního dluhu. 1819 Lékařsko–chirurgická škola v Olomouci prohlášena universitou, avšak r. 1854 zrušena. Založen první cukrovar na Moravě v Dačicích. 1842 převezeny ostatky Karla ze Žerotína ze Zvole do Bludova. 1846, při c. k. mor. slezském a remundním ouřadu kupovali se koně kyrysnické po 160 zl stříbra, dragounské cca 125 zl, lehké cca 118 zl, tažní a dělostřelecké cca 140 zl, jezdecké pro dělostř. cca 118 zl. 1847 zaveden první telegraf z Brna do Vídně. 1848 vybaveny grunty z břemen a zrušeno poddanství. Na Moravě počal Vheral Jan, publicista, vydávati první poučný a zábavný časopis: „Týdeník v Brně“, který v druhém ročníku zanikl. 1850 zřízeny obchodní a živnostenské komory. 1852 upraveno honební právo, čímž pustošení lesů učiněna přítrž. V obec. archivu jest přehled polit. a soudního rozdělení Moravy. Obec Rájec s Teodorovem platila pozem. daně 1015 zl 36 kr, domovní 136 zl 53 1/2 kr, obec sama platila za své pozemky 61 zl 12 kr. 1858 zavedena všeob. branná povinnost 8letá, ale setrváno při zásadě, že zámožní mohou se z povinnosti vyplatiti. 1860 do Zábřeha přišel Vilém Brasse, zakladatel fy: Vilhelm Brasse et Söhne in Hohenstadt. Tento průšák byl velký germanisator zdejšího kraje, i v Teodorově měl v úmyslu postaviti německou školu. Zrušen absolutismus a zavedeny zemské sněmy. 1861 na zem. sněmu moravském měli Němci většinu. Zastoupeny byly 3 kurie: a) velkostatkáři a virilisté b) města a obchodní komory c) obce venkovské. V r. 1863, 1864 a 1865 neměla obec Teodorov naprosto žádných obecních příjmů. 1864 vycházelo na Moravě 22 novin. R. 1866–1868 zavedena všeob. branná povinnost bez výjimky s 3letou presenční službou, zrušeny tělesné tresty, přibyla zeměbrana. 1868 položen základ ku stavbě Nár. divadla v Praze. 10. V. konán první tábor na Řípu. 1871 za ministra Ad. Auersperga počala persekuce tisku, potlačení svobody, rozpouštění zastup. sborů samosprávných, panství policie a četnictva. 1873 spekulací v akciích průmyslových a bankovních následoval úpadek (krach). Zavedeny přímé volby do říšské rady. 1777 povýšeno biskupství olom. na arcibiskupství. 1879 slavena stříbrná svatba jejich Vel. Cís. Františka Jos. i s Alžbětou. 3. VII. vyhořel K. Puchr, Jos. Bartoň, Fr. Hrubý a Ant. Hornýš. 1880 Němci zřídili výbojný školský spolek „Schulverein“ a proti tomu založena „Ústřední matice Školská“, pro kterou v obci též sbíráno. 10. V. 1881 sňatek kor. prince Rudolfa s belgickou princeznou Štěpánkou. Dokončena stavba Nár. Divadla v Praze, které hned vyhořelo, ale r. 1882 postaveno znova. I zde konány sbírky. 1882 zřízena v Zábřeze občanská beseda. Universita pražská rozdělena na čes. a něm. V r. t. i v letech pozdějších obecní posel (vyslání) docházel na zámek (okr. hejtmanství) v Zábřeze s koženou kabelou označenou „Grohs Rasel“ pro zprávu, též odváděl daň, kterou starostové vybírali pro berní úřad. 18. 4. 1885 založena občanská záložna v Zábřeze. 1886 v Rájci byl dobytčí mor. Ve škole pořízeny nové školní lavice. 1887 uzákoněno pojištění dělnictva v nemoci neb úrazu. 1888 zavedena domobrana pro nevojáky ve stáří 19–42 let. 1891 byla jubilejní výstava v Praze, které se pisatel zúčastnil. 1892 pod sochu sv. Trojice umístěna plechová tabulka se jmény tehdejšího obec. výboru a běžné mince. Vyzděn potok před školou, neboť při rozvodnění tekla voda až ke stupňům školním, takže se musela dávat přes vodu deska. 1893 dle rejstříku o daném povolení odbývati taneční zábavy platil ženich 70 kr poplatek za povolení a 50 kr kolek, hostinský též 70 kr a 1 zl kolek. 1895 národopisné výstavy v Praze zúčastnil se V. Fridrich. 1896 vyhořela stodola Jos. Svačinovi. 1900 arcibiskup olomoucký Dr. Teodor Kohn přijel obhlédnouti zdejší revír. Ještě v tomto období docházely německé pasy hnanecké, později již české. Oprava cest vykonána bezplatně dobrovolnou robotou. 1903 z usnesení obec. zastupitelstva poskytnuta obec. žebračkám (kočí, Weinlich) cca 60 h denní podpory. 1905 česká Morava manifestovala v Brně pro zřízení university na Moravě. Za starostování p. Ant. Urbana zrušen na č. 1 (61) v Teodorově hostinec z té příčiny, že měl nedostatečné místnosti a že si toho obec nepřaje. Potok vyčištěn a zhlouben. V t. r. 1908 a ještě později byli z obce zdejší členy veteránského spolku v Koloredově: Alois Penč, Fr. Štrampach, Ig. Sadil a Jos. Maixner, jenž zastával službu bubeníka. 1912 na rozvádění elektrické energie postaven u školy transformátor. Osvětlení obce spojeno bylo s mnohými překážkami. Zavázáno všechno muž. obyv. až do 50 let pomáhati za války neb mobilisaci vojenským účelům dle sil svých. U pěchoty zavedena 2letá služba presenční. 1913 Karel König ustanoven zvoníkem a užívá 4 kousků pole „U ohrady, Staré zvoníční pole a Loučku u studánky“. 1914 nočním hlídačem zvolen Alois Penč za ročník 130 K. Do svazku obce přijat Fr. Portyš. 1. IV. 1914 otevřena Sokolovna v Zábřeze. Zřízena universita na Mor. v Brně. 15. XII. 1915 z nařízení místodržitelství ze dne 15. XII. 1915 č. 2283 zavedeny chlebenky a zvolena chlebová komise (Hýbner, Blanka). 21. XI. 1916 zeměl rak. Císař František Josef I. u věku 86 let, nástupcem byl jeho synovec 29letý Karel (poslední). V Teodorově založen chudinský fond, v Rájci byl odedávna. 1917 na VI. válečnou půjčku upsala obec Teodorov 10 000 K, avšak v r. 1918 odprodala ji živnostenské bance se ztrátou 37 %. V Teodorově zvýšeno cestné do Zábřeha z 1 K na 3 K. V t. r. stavěla se poblíž kováře Jindř. Novotného slavobrána za příčinou uvítání olom. arcibiskupa Lva barona Skrbenského z Hříště, který udílel ve Zvoli svátost biřmování.

Majitelkou protějščího domu č. 1 v Rájci byla tehdejší Marie Sultusová z Mitrovic, s níž společnou domácnost sdílel statný mládenec Jos. Klapka. Oba titi svob. lidé nic nedělali, ve dne spali a v noční době vycházeli na lup do okolí, v obci se však ničím neprovinili. Když však četné krádeže z blízkosti i z dále vyšly najevo, přišli 2 četníci, aby Klapku zatkli. Rafinovaný tento člověk věděl si však hned pomoci. Aby ho četníci nemohli najíti, utekl ze světnice a schoval se do komína. Četníci prohledali celé stavení, avšak nikde ho nemohli najíti. Konečně jim napadlo nahlédnouti do komína, kde ho skutečně spatřili. Měl v úmyslu komínem seskočiti na střechu a po silnici prchnouti, z té příčiny vystrčil několikrát sazemi pomazaný obličej a hlavu, poněvadž ale u slavobrány stálo mnoho lidí, nedodal si ke skoku odvahy. Na několikrát vyzvání strážců bezpečnosti, aby slezl, neuposlechl. Když

četníky přešla trpělivost, vyzvali ho naposled, aby slezl, jinak že do něho střelí. Po tomto ultimátním rozkazu sešplhal a v poutech odveden ke krajskému soudu, který mu za odměnu vyměřil 2letý žalář. Pak to Klapka doklapal. Stavení potom koupil Boh. Smítal. 1918 ubytována děvčata z Prahy u Kadleců, Smékala Fr. a u Planičků, poněvadž v Praze byla velká nouze o potraviny.

8. 1. 1918 Wilson, pres. Amer. vydal program světového míru. 13. IV. shromáždili se v Praze zástupci všech vrstev nár., aby složili přísahu, že v boji o samostatnost českou neustanou, dokud nezvítězí. 16. X. císař Karel vydal manifest, jímž ohlašoval přeměnu Předlitavska ve spolek států národních, které však Nár. výbor v Praze odmítnul. 18. 10. Masaryk, uveřejnil slavnostní prohlášení čes. nezávislosti, motivované hlavně proradou Habsburků na právech čes. národa a obsahující již nárys ústavy příští demokratické republiky. Wilson téhož dne podal do Vídně zničující odpověď, která znamenala konec Rakouska-Uherska. V armádě nastala nekázeň a demobilizace, vlivy bolševictví pracovaly k rozvratu. Císař Karel žil z počátku jako soukromník v Rakousích, v březnu násled. roku uchýlil se do Švýcar. Později odvezen s rodinou do města Funchalu na ostrově Madeiře, kde 1. IV. 1922 zemřel. Po pádu monarchie velká část pokladů propašována z Vídně do Švýcar. 14. XI. nár. shromáždění o 270 členech sestoupilo se v Praze. Téhož dne prohlášeno, že rod habsbursko-lotrinský na věčné časy zbavuje se všech práv na trůn český a vyhlášena republika. Doživotním prezidentem byl zvolen jednomyslně prof. T. G. Masaryk, rodem z Hodonína, který se vrátil do Prahy 21. XII. Pokryl vavříny velkých činů a nehynoucích zásluh.

1. XII. 1919 ve Zvoli zřízena četnická stanice, Fr. Planičková platila 25 Kč pokuty za mletí bez lístku. Vydány nové pozemkové zákony ohledně vyvlastnění velkostatků. V obci zdejší vyvlastněn pozemek arcib. panství olomouckého p. č. 874/2 v přibližné výměře 3 měřic a přidělen po dílech Janu Jányšovi, škole, Ant. Žákovi, Karlu Žákovi, Janu Kadlecovi, Janu Svačinovi a Ant. Šnejdrovi v r. 1923. Těž byly vyvlastněny panské louky knížete Lichtenštejna v rozměru ca 40 měřic a přiděleny 14 občanům. Obec Teodorov přistoupila za člena melioračního družstva. 4. V. generál Milan Štefaník vrátil se v aeroplanu z Itálie, aby takřka před očima očekávající matky nalezl smrt v troskách zřítivšího se letadla. V květnu t. r. vpadli náhle na Slovensko Maďaři, poslaní tam vládou maďarskou. Čsl. vojsko a Sokolové uhájili tuto drahou zem. Z obce zúčastnil se Zdeněk Fridrich. 28. VI. uzavřen mír versailský v babylonské směsi 30 národů. 19. XII. zřízena komise pro zabírání bytů (Josef Nevtipa, Ad. Šebesta, Fr. Bartoš, Jos. Pavlík, Fr. Müller, Fr. Hybner). Současně zřízena noční občanská hlídka. Vykonalna volba do konkurenčního kostelního výboru a do výboru zdravotního. 1920. Zákonem ze dne 20. I. 1920 sb. z. XVI. a 17. II. č. 80 nařízeno každé politické obci založiti a vésti pamětní knihu obecní. Legionáři. První pluk sibiřský, který se proslavil nejvíce v bojích o naše osvobození, vrátil se do vlasti a byl slavnostně a s nadšením v Praze uvítán. 1920. V obci zvolena propagační komise k opisování 4 ½ % prémiové půjčky. Za chyceného kapra v obec. rybníce platil Fr. Maňka pokutu 50 Kč, Jan Vaňka za lesní puch 12 Kč. Obec Rájec upsala na IV. st. půjčku jako privilegovaná právní osoba 23 100 Kč. K hrazení válečných půjček vypůjčila si obec z místní Raiffeisenky obnos 28 000 K. Osvětlení obce stálo 559,40 Kč. Nová poslanecká sněmovna bude míti 300, senát 150 poslanců. Nár. shromáždění schválilo Ústavu Čsl. republiky. Americkou pomocnou akci vařeno na dvoře školním kakao a polévky pro chudou mládež školní. Zřízena komise pro vydávání lístků pro moučné výrobky ze stávajících 3 polit. stran. Vešla v život církev čsl. 26. V. národní shromáždění zahájilo svou činnost. Pan prezident dal polit. provinilcům milost. Zrušena obecní robota v Teodorově, obec. hospodářské práce budou se honorovati 2 Kč za 1 hodinu. Obec Rájec ocenila svůj majetek takto: role 15 000 Kč, louky 105 000 Kč, zahrady 2 500 Kč. Pastviny 30 000 Kč, les 9000 Kč, vody 8 000 Kč, budovy 100 000 Kč, obec. váha 20 000 Kč = 289 500 Kč. Obecní zahrádka blíže Ant. Hornyše pronajata O. S. ku cvičení na 2 roky.

1921 dvěma nočním hlídačům (Vil. Pospíšil, Jan Pelc) stanovená roční odměna 700 Kč, usneseno plat na ponocného hraditi obec. přirážku. Porodní asistentce Marii Kolčavové stanovená roč. odměna 40 Kč (ve Zvoli). Zvolena nákazová komise. Začali se zřizovati menšinnové školy (v Jestřebičku aj.). Zřízena čes. universita a škola zvěrolékařská v Brně. 10. VII. Jos. Dosihač přijat s rodinou do svazku obce. Opraveny břehy Sázavy a zřízen průplav nákladem 5 000 Kč, práci provedl Jan Štrampach.

25. I. 1922 provedena volba místní škol. rady. V roce tomtó i později sbíráno na zlatý poklad republiky. 5. VI. 1922 schváleno udělení hostinské koncese Ad. Hányšovi. 17. IX. 1922 – spojovací cesta do Jestřebí spravována a rozšířena. Prodána obec. zahrádka Janu Maixnerovi a Jos. Haislerovi. Družstvu pro zužitkování ovoce povoleno obecní radou postaviti sušárnu, za každý 1 m² platí ročně 10 h do pokladny obecní. 27. XII. 1922 koncem prosince vrátili se potomci čes. emigrantů ze Zelova, Lodi a Volyňska na Velký Dvůr do Zábřeha.

1923. Počátkem t. r. řádila zde chřipka, kterou trpěli muži, ženy i děti. Začíná zimnicí, pocitem nevolnosti, horečkou, bolestí v kříži a údech. Rýma, kašel, bolesti v krku jsou příznaky. Nemoc trvá několik dní. Nikdo nezemřel nemocí touto, i v roce následujícím se opakovala. Vysázeny lesní stromky v ceně 351, 60 Kč. 7. VII. 1923 pro členy obec. zastupitelstva stanoveny cestné do Zvole a Zábřeha 5 Kč, Olomouce 20 Kč, Brna 40 Kč, Prahy 100 Kč. Starostovi vyměřena roční odměna 200 Kč, náměstkovi a radním po 100 Kč. 28. X. 1923 vláda čsl. rep. stanovila 28. říjen za Svátek Svobody. Před Vánocemi pořádal kroužek ruských studentů a studentek večírek se zpěvy a tanci v hostinci u Čulíků (nájemce Ferd. Neubauer).

Od 1. října 1902 do 31. prosince 1924 přijala místní rolnická mlékárna 6 369 308 l mléka. U školy opravena zbořená hráz při potoce. 6. II. 1924 zvolena dozorcí dobytčí komise (Ant. Žák, Fr. Híkl, Jan Jányš, Fr. Müller). 6. IV. 1924 na III. výstavu hospodářského zvířectva v Lukavici darovala obec 100 Kč. 13. V. 1924 obecní zastupitelstvo se usneslo, že dá vně i vnitř opravit zvonici na návsi. 23. V. 1924 při státní dráze vykonán projekt odvodňování za úřadování okres. vrchního geometra. 14. VI. 1924. kroužek ruských studentů pořádal u Čulíků večírek se zpěvy a tanci, hráno na balalajky. 26. X. – 28. X. 1924 pořádaná první česká živnostenská výstava v Mohelnici. 4. XI. v Zábřeze zemřel známý severomoravský vlastenec český JUDr. Frant. Indra, rodák ze Zvole. Otevřel v r. 1871 v Zábřeze advokátní kancelář a věnoval se horlivě národní práci ve městě i kraji zněmčelém germanisátorem Brassem. Příčiněním dra Indry založena v Zábřeze Občanská beseda, Občanská záložna, gymnasiální Matice zábřežská aj. 1. XII. jel první ověřený vlak po trati dvojkolejně dráhy. 21. XII. Mor. zemský výbor vyhověl stížnosti Jana Maixnera a soudruhů ze dne 21. prosince 1924 dle usnesení obec. zastupitelstva z 8. XII. 1924 ohledně koupi sušárny a usnesl se nařízením jako nezákonné zrušiti (č. III. 1924 13/1, 16/2 1925). V r. 1924 odhlasovala vláda rep. čsl. řadu zákonů, byly vyřízeny staré válečné půjčky, odhlasován zákon o ochraně vkladatelů, zákon proti úplatkům, o náhradě škod vzniklých válkou, zákon o samostatném hospodaření státních podniků, zákon o sociálním pojišťování a t. d. 20. VI. 1924 po kolaudaci začalo se choditi a jezdit po nově zřízené silnici a mostě přes dráhu blíže „Nové“ u Ráječka. Obecní zastupitelstvo v Rájci usneslo se v t. r. na následujícím: 1) Kdo požádá obecní komisi, zaplatí 5 členům 10 Kč, celému výboru 30 Kč. 2) Na živelní pohromu v okrese prostějovském věnovalo se 150 Kč, Klárově ústavu slepců v Praze 20 Kč. 3) Po sloučení obcí všichni majitelé domů v Teodorově, kteří obdrželi nová čísla domovní, opatří si je vlastním svým nákladem.

4. I. 1925 hasičský spolek pořádal ples u Čulíků, dosud jest zvykem, že hasiči chodí na sv. Floriána na mši sv. korporativně do Zvole. Anton Žák byl zvolen předsedou mlékařského družstva. Dlouholetým a zasloužilým předsedou před ním byl Fr. Hýbner. 8. I. 1925 zemřel dr Richard Indra, advokát v Zábřeze, jenž byl po převratu prvním českým starostou tohoto města. 7. III. žáci oslavili v sále pí Čulíkové 75leté narozeniny pana prezidenta Tomáše G. Masaryka zpěvem a jednoaktovkou. Učitel Rašín přednášel o životě prezidentově a mimo to předváděl světelné obrazy (Dánsko – Krásy hradů a zámků a j.) Obecní strážník. 6. I., 24. IV. a 8. V., v tomto období byl obecní strážník Ant. Šneidr adjustován uniformou. Hostinský Ad. Hányš vozil na sv. Josefa led z místního rybníka do své lednice. 4. IV. vykonána za řízení starosty Ant. Balcárka volba místní školní rady. Předsedou zvolen Petr Bartoš, ostatní členové: Jan Maixner, Ig. Sadil a Jan Fričar. 7. IV. Jan Kadlec, Jan Svačina a cestář Jan Horáček vzpřímili hodně nakloněný kamenný památník v Rájci do polohy vertikální. 11. V. odpoledne řádila velká bouře s prudkým deštěm s drobnými kroupami za oslnivého blýskání, avšak bez vážné nehody, jinde natropila mnoho škody. 12. V. v Lukavici byla výstava hospodářského zvířectva pořádaná hospodářským spolkem okresu zábřežského

za spolupůsobení odboru svazu chovatelů dobytka na sev. Moravě. Z Rájce předvedl Hynek Jányš 3 ½ r. starou krávu plemene bernsko-hanáckého červeně strakatou, na níž dostal první cenu 50 Kč. Dle soupisu v tomto měsíci zhotoveného bylo v místní obci 216 kusů hovězího dobytka. V květnu vyskytnul se mezi dětmi černý kašel. V témže měsíci zavedl mne p. Jindřich Novotný, jenž se o kroniku zajímá, do lesa „Boří“ na jehož pokraji as před 60-70 lety pálivali někteří občané zdejší kolomaz ze smolných krčů borových. Kruhovitě ono místo s dolinkou ve středu jest dosud patrné a zřetelný jest i žlábek v zemi vykopaný, po kterém kolomaz odtékala do nádob. Kolomaz potom prodávali v místě a rozvázeli ji do okolních obcí. V lese na „Zezulce“ ukázal mi dva prohloubené hroby, které věští, že za starých dob byli tam pochováváni samovrazi a oběšenci. Dřívější lesníci zdejší udržovali mezi sebou tradici, že těchto místních jest velmi smutno a že nikdy se jim nepodařilo při jakémkoliv honě nějakého zajíce zde uloviti, sám jsem slyšel od lesního Heimerle domněnku tuto vypravovati. Koncem XIX. st. rozprodány byly pozemky tři větších usedlostí z Rájce, které po výtce zakoupili občané teodorovští. Následkem toho musely se ku krytí obecních potřeb v Rájci vybíratí vždy větší přirážky. Aby se tomu předešlo, žádala obec rájecká za starosty Jana Loučného ku přání obecního zastupitelstva, aby dosavadní katastr obce Velko-Rájecké rozdělen byl ve dvě katastrální obce: Rájec a Teodorov. Zemský výbor však výnosem ze dne 31. května 1893 č. 22540 rozdělení toto zamítnul, poněvadž s rozdělením obecní výbor v Teodorově nesouhlasil. Věc však neusnula, neboť i později v r. 1899 bylo o tom jednáno. Obě obce musely se srovnati v tom, které pozemky mají býti každé obci připsány s udáním čísla katastrálního a výměru jednotlivých pozemků, též měl býti připojen situační plán z katastru, v němž zamýšlené oddělení bylo již naznačeno. Jednání bylo spojeno s velkými výlohami. Na radu vyšších úřadů bylo však od věci upuštěno a vše zůstalo jak dosud při jednotné katastrální obci Rájec. Dne 1. června 1925 zemřel Antonín Bartoš, bývalý starosta obce Teodorova v l. 1904-1906, kterého jsme za deště a bouře na úmrtním voze doprovodili na hřbitov zvolský.

Dětský domov. Dne 7. června 1925 konala okresní péče o mládež v Zábřeze slavnost otevření dětského domova a zahájení výstavky. Odpoledne byla pak velká slavnost a koncert voj. hudby šumperské ve prospěch okres. dětského domova na sokolské zahradě. Účast z místní obce nepatrná.

Usazení reemigrantů. V blízkosti města Šumperka ve zněmčelé obci Vikýřovicích bylo usazeno na 20 rodin čes. reemigrantů z Polska a Ruska a bylo jim přiděleno 180 ha zemědělské půdy, upraveny hospodářské budovy a poskytnuty nové hospodářské usedlosti, na nichž tyto rodiny od r. 1925 hospodaří.

Oprava zvonice. Dle usnesení obec. zastupitelstva ze dne 13. V. 1924 opravena byla v červnu 1925 zpustlá zvonice zevně. Opravu provedl stavitel p. Hynek Janů a spol. v Zábřeze za řízení místního rodáka Jana Štrampacha.

Dne 10. června t. r. podnikla místní škola s 11 žáky zájezd do Prahy s prozat. správcem školy p. Hynkem Rašínem a sl. Annou Rulcovou, dcerou místní obchodnice. Dne 17. června vykonal p. Jos. Hachla, učitel nábož. s 28 školními dětmi pouť vlakem na sv. Kopeček.

Letos byla úroda na lukách velmi vydatná a bohatá, senoseč však provázena byla častými dešti.

V. Fridrich, říd. učitel v. v. daroval obci 11 plaket s 5 projektily z doby světové války.

Výpis z druhé kroniky obce Rájec

Rok 1927. Poněvadž dosavadní kronikář p. Valentin Fridrich, říd. učitel na odpočinku, byl již delší dobu nemocen, byl jsem já, František Heger, ve schůzi obec. zastupitelstva dne 18. dubna 1927 ustanoven jeho pokračovatelem. Funkci tuto jsem zatímně přijal a začínám rokem 1927. Tím je vysvětlena krátká mezera mezi ukončením I. dílu kroniky a začátkem dílu tohoto.

Narodil jsem se 9. března 1887 v Teodorově, vystudoval celé gymnasium v Zábřeze, pak učil 4 leta na zdejší obecné škole a od r. 1912 jsem odborným učitelem na dívčí měšťan. škole v Zábřeze. Bydlím v Rájci ve vlastním hospodářství č. 83.

Místní události. Rok 1927 nebyl na události místní zvláště bohatý. Celkem klidně plynul tak život naší obce, vzrušován jsa několika čistě místními a národními událostmi. Občanstvo naše, z největší části zemědělské, žije po většinu roku svým klidným životem, takže nějakých nápadných změn v roce bývá jen vzácně. Sluší snad zaznamenati, že opět jedna hospodářská usedlost v naší obci byla rozprodána. Majitel její Frant. Hikl v létě rozprodal své pozemky i stavení a odstěhoval se z obce. Zaznamenávám to úmyslně, poněvadž takovéto změny v obcích tvoří po letech nejzajímavější kapitoly kulturních dějin nejen každé obce, ale i celého národa. Co není napsáno, snadno se zapomíná. Jak by nás dnes zajímalo všechno to, co se v naší obci dalo od jejího vzniku i v tomto ohledu. Jistě bychom se dověděli, které rady jsou tu usedlé od samých začátků obce – bylo by jich jistě málo, ale snad by se přece některý našel.

Zmínky zasluhuje, že ačkoliv se ve všech okolních obcích hojně staví – co jen přibýlo staveb za dobu naší paměti! – u nás je v tom ohledu dosud naprostý klid. Až na nějakou tu stodolu nebo méně významnou opravu nebylo v dlouhých posledních letech kromě dvou domků u silnice k Zábřežku vystavěno vůbec nic! Musíme také uznat, že není v naší obci ani vhodných stavebních míst.

Přírodní zjevy. I přírodní zjevy v naší obci a jejím okolí byly celkem normální. Jen začátkem května po dlouhých dubnových deštích rozvodnily se řeky severomor., hlavně Morava, ale také Děsná, a způsobily v některých krajích značné škody. U nás byly zatopeny jen louky, poněvadž tráva nebyla ještě příliš vysoká, nebylo to porostu lučnímu na škodu, i když se na některých místech musely louky znovu čistit.

Hned po těchto dlouhých deštích a záplavách nastala rychlá změna v počasí, a tak dne 12. května t. r. dostavil se silný – více než 5 stupňový mráz, který rázem zničil miliony květů třešňových, švestkových, jabloňových, ořechových, a tak učinil konec slibné úrodě ovocné tohoto roku. Nejméně byl poškozen květ hruškový. Ořechy byly i s listím spáleny tak důkladně, že musely úplně znova vyhánět. I zelenina a ranné zemáky pomrzly.

Příštího dne 13. května nastaly sněhové vánice a mrazy, ovšem již slabší, opakovaly se dále. Až do konce měsíce května trvalo takovéto chladné, vývoji rostlinstva neobyčejně nepříznivé počasí. I květ žito, ač ještě v kláskách, byl na některých místech, zejména poblíž vody, až do 50 % poškozen, takže výnos zrn z takových pozemků byl velmi malý.

Právě před samým začátkem žní – 13. července odpoledne – přihnala se nad naši obec prudká bouře, která byla spojena – opět po několika letech se značnějším krupobitím. Hlavně byly postiženy pozemky na jih od obce směrem ke Zvoli. Kolem Zvole byl vůbec střed krupobití. V Zábřeze např. se kroupy vůbec neukázaly. U nás rozbita byla nať řepková, částečně i bramborová, hodně vytlučten ječmen a zpřelámáno žito. Pšenice utrpěla nejméně. Také letorosty ovocných stromů byly poškozeny. Okenní tabule vytlučteny nebyly. Od té doby až do konce roku bylo počasí úplně normální.

Úmrtí kronikáře V. Fridricha. Ve středu dne 13. dubna 1927 zemřel v 71. roce svého života zasloužilý bývalý zdejší řídicí učitel a zakladatel obecní kroniky p. Valentin Fridrich. Budiš ho i tuto čestně vzpomenuto. Odchoval obci tři generace a byl vždy všem svým spoluobčanům a bývalým žákům poctivým rádcem. Srostl s naší obcí tak, že i na svém krátkém odpočinku zde mezi námi žil. Pohřeb jeho byl o velikonoční neděli dne 17. dubna za neobyčejné účasti všeho našeho občanstva i celého okolí. Trvalá paměť jeho světlé památce.

Nová silnice. 8. prosince t. r. vyměřována trať nové silnice, která má spojovati Rájec a Leštinu, aby se mohly zhotovit plány pro její stavbu. Nutno uznat, že je této silnici jakožto důležité spojovací cesty mezi oběma obcemi opravdu potřebí. Ač se potřeba této silnice již dávno pocítovala, přece bezprostřední popud vyšel letos z jara od Ústředí starostenských sborů na Moravě, které žádá obec, aby sdělila přání, tužby a nejnaléhavější potřeby své. A tak na prvním místě žádána podpora stavby silnice Rájec – Leština v tom smyslu, aby bylo působeno na Leštinu, aby nečinila námitek proti

tomuto projektu. 14. srpna pak usneseno žádat silniční výbor zábřežský o uskutečnění stavby. Délka silnice v katastru rájeckém obnáší 1365 m a v leštinském 680 m. Vypracování projektu jest zadáno firmě Hrbata a Smékal v Prostějově. Jest naděje, že co nejdříve dojde ke stavbě. Dosavadní stará, důležitá spojovací silnice ke Zvoli byla válcována r. 1926 a k Zábřehu r. 1927.

Obecní věci. Letopisecká komise doplněna p. Frant. Hybnerem. Rozpočet obce Rájce jest již delší dobu v rovnováze. Letos i příští rok usneseno bylo vybírat 100 % přírůžky na přípravné práce se stavbou silnice, před tím nebylo několik let žádných obecních přírůžek.

Ve smyslu nového zákona o přímých daních usneseno požádat berní úřad o vybírání obecních přírůžek. Obec prodala letos při výhodném kursu státní půjčku, a stržený obnos 23 000 K byl uložen ke kmenovému jmění obecnímu.

Stav obecního majetku je letos takový:

Veškerá obecní půda měří 22 643,6 ha	
Katastrální výnos roční	521 K
Hrubý roční výnos	14 140 K
Cena této půdy	71 762 K
Obecní budovy (škola, dva obecní domky a has. zbrojnice) oceněny na 80 000 K	
Výnos jejich	507 K

Kmenové jmění obecní obnáší 5 168,29 K + výše zmíněný obnos za prodanou státní půjčku. Nemocniční potřeby oceněny na 3 570 K. Obecní dluhy obnášejí 18 300 K.

Místním našim podnikům, Reifeisence a mlékárně, i v tomto roce dobře se dařilo.

Na podzim v říjnu provedeny byly obecní volby ve většině obcí našeho okolí. V naší obci budou volby z jara příštího roku. Celkový výsledek téměř ve všech obcích, kde volby byly, znamená další ozdravení a konsolidaci místních poměrů.

Veřejně. Třeba také letmo se zmíniti o těch věcech našeho života veřejného, které každého občana zajímají. Občanská vláda. Je to např. po celý rok setrvávání dosavadní parlamentní vlády, která pevně a jistě řídí osud našeho obnoveného státu. Je v ní vytvořeno souručenství stran: republikánské, lidové, nár. demokratické, živnostenské, slov. lidové a dvou občanských stran německých. Je to první čistě občanská vláda v naší republice a jde státu dobře k duhu. Je přirozené, že utvořením občanské většiny v republice nastala možnost změnit kurs hospodářské politiky ve státě. Dosud namnoze nebylo smyslu pro zodpovědnost vůči středním vrstvám v národě, což bylo jednostranné a nedalo se trvale dlouho udržet. Dnešní vláda je devátá vláda v naší republice. Předsedou je Ant. Švehla, rolník z Hostivaře u Prahy.

Volba presidenta. Do tohoto roku připadla též opětná volba presidenta naší republiky. Určena byla na den 27. května. Jak se dalo očekávat, byl opět zvolen velkou většinou Nár. shromáždění T. G. Masaryk, což naplnilo všechna opravdová česká srdce nadšením a upřímnou radostí. Je to představitel státu, jakého mám mnozí sousedé závidějí. A v těchto slovech je obsaženo všechno.

Rok 1928. Místní události. Podle projektu vypracovaného firmou Hrbata a Smékal z Prostějova, je stanoven náklad na stavbu silnice Rájec – Leština obnosem 198 313 Kč. Tento náklad schválen ve schůzi obecního zastupitelstva dne 19. dubna 1928. Moravský zemský výbor povolil stavbu silnice dne 22. června 1928 č. 26209. Poněvadž žádných obecních peněz není, třeba celý náklad stavební uhraditi půjčkou. Po dobré rozvaze a podrobném propočítání rozhodnuto obecním zastupitelstvem dne 8. srpna 1928 opatřiti výpůjčku od místního Spořitelního a záloženského spolku. Půjčka bude splacena ve 40 letech. I finanční komise obecní tento postup schválila. Stavba silnice zadána firmě Ing. Souček a spol. z Prostějova za obnos 166 329,25 Kč. V listopadu t. r. začato se stavbou. Do zámru vyházeny příkopy po obou stranách silnice, urovnán její střed a zhotoveny potřebné betonové mostky až na jeden. Za příznivého zimního počasí se vápenný kámen i šterk z vitošovských lomů již pilně naváží. Je oprávněna naděje, že silnice bude v roce 1929 hotova. Poněvadž stará silnice Zábřeh – Mohelnice nemůže za normálních udržovacích prostředků snésti abnormální dopravu automobilovou, pomýšlí se odevzdati ji do správy státní. Část její, vedoucí přes obec Rájec, má býti dříve vydlážděna. Obec je ochotna dle usnesení obecního zastupitelstva přispěti na toto vydláždění obnosem 15 000 Kč. Této úpravy je opravdu nejvíc zapotřebí, neboť pro stálý zvířený prach není možno po celé léto vůbec otevřít okna, a otevřou-li se, je ve světnici za chvíli více prachu než ve staré mlýnici. A je-li bláto, jsou nejen stěny a okna stále zastríkány, ale bláto lítá až do světnice. Po ukončení stavby silnice Rájec – Leština usneseno ve schůzi obecního zastupitelstva dne 8. prosince 1928 prodloužit tuto silnici přes obec až k rybníku. Budou-li všechny tyto projekty brzo uskutečněny, zlepši se komunikační poměry v naší obci ve prospěch všeho občanstva.

Stavba. Letos přibýlo v obci 1 domovní číslo. Vystavěl si rodinný domek Jan Vašíček na konci dědiny pod kovářem Ign. Sadilem na bývalém pozemku Jana Jányše. Po dlouhých letech konečně jedna novostavba.

Stavební pozemek zakoupil od obce Jan Golda. Je to část bývalé obecní zahrady pod rybníkem na západním konci obce.

Cihelna. Z jara letošního roku začal Jan Urban na svém pozemku za dědinou na pravé straně silnice směrem ke Zvoli ruční výrobu cihel. V pozdním podzimu vystavěl na pálení krytou polní pec. Pozemek sám je však v katastru zvolském.

Odvodňování. Pozemky v místním katastru, které leží na rovině, zejména bývalé pozemky teodorské, jsou dosti vlhké. Proto vznikl úmysl společně s obcí Zvolí značnou část těchto pozemků hlavně „Luhy“ odvodniti a utvořiti pro obě obce společné vodní družstvo, které by zmíněnou meliorační akci provedlo. Pozemky, které přicházejí při této melioraci v úvahu, byly již vyměřeny.

Počasí. Zima v prvních měsících až do března byla opravdová, jaká má býti. Nebylo po celé období vůbec oblevy. Jaro bylo dosti chladné, letos opětně přišel do květu mráz, ale dříve než loni, takže nebylo takových škod. Jen ořechy zase úplně omrzly, částečně i švestky a některé třešně. Na obilí škod nebylo, jen nať rannějších zemáků zmrzla. Léto bylo letos velmi stálé, suché. Po celý červenec a srpen až na malou přeháňku nespřchlo. Následek byl ten, že otava na lukách vůbec nebyla. Co kde na vlhčích místech řídce narostlo, useklo se na zeleno. Podzim až do polovice prosince byl velmi stálý, bez mrazu. Ovoce bylo letos hojně, zejména jablek.

Volby obecní. Po uplynutí čtyřletého funkčního období vykonány byly 18. března volby do obecního zastupitelstva. Výsledek je takový:

Čsl. strana lidová obdržela	177 hlasů – 8 mand.
Republikánská strana zeměd.	93 hlasů – 4 mand.
Skupina domkařsko-dělnická	74 hlasů – 3 mand.
Všech platných hlasů	344 - 15 mand.

Dne 10. dubna konala se volba starosty a obecní rady. Starostou zvolen Josef Balcárek (lid.) náměstkem Antonín Žák (rep.), radními Frant. Hybner (lid.), Jan Meixner (lid.) a Ferd. Vašíček (domk-děln.) Do finanční komise vysláni z obecního zastupitelstva Josef. Janíček, Petr Bartoš a Jan Jányš, mimo zastupitelstvo Jan Štrampach č. 68, František Heger a Jindř. Novotný. Předsedou je Frant. Heger.

SDH Rájec

Sbor dobrovolných hasičů pořádal v sobotu 24. ledna na sále místního KD Maškarní ples. Kolem osmé hodiny večerní na sál přicházely nejen masky, ale i dámy ve společenských šatech a pánové v oblecích. Na plese nechyběl fotokoutek, losování a chutná teplá večeře.

Druhý den odpoledne se sál otevřel znovu, tentokrát ale pro naše nejmenší. Konal se Maškarní rej. Na parketu s lišákem rejčili kominíci, piráti, indiáni, kostlivci, víly, princezny, baletky a ostatní pohádkové bytosti. Byly pro ně připraveny hry, soutěže, výhry a kdo chtěl, mohl si malovat, nebo se vyfotit ve fotokoutku. Přítomní měli možnost si zakoupit malé občerstvení. Sál byl naplněn jak dětmi, tak i jejich rodiči a prarodiči. Rej navštívili i přespolní návštěvníci a tak se zde nenašlo volné místečko k sednutí. Akce byla velice zdařilá a naši nejmenší si ji užili.

Cestopisná přednáška

V úterý 27. února 2018 v 18:00 hodin na sále KD byla pro občany nejen Rájce připravena spolkem Zvolská čtyřka přednáška Svatojakubská cesta aneb Jak šel Honza do světa. Přednášejícím byl pan Jan Votava, který povídal o 2 900 km dlouhé pěší pouti ze Zálesí u Havlíčkova Brodu do španělského Santiago de Compostela. Na tuto cestu se vydal ve svých padesáti letech, šel sám a měl s sebou batoh o váze 11 kg. Pouť mu trvala bezmála 3 měsíce. Putoval přes Německo, Švýcarsko a Francii. Na přednášce přítomní shlédli cca hodinovou projekci fotografií z cesty do Španělska doplněnou o texty, potom následovaly dotazy přítomných, na které cestovatel odpovídal. Přednáška trvala přes dvě hodiny a bylo přítomno více jak 40 účastníků, polovinu tvořili ráječtí občané. Úvodní a závěrečné slovo patřilo panu Ing. J. Bartoňovi, který na konci poděkoval přítomným za dobrovolné příspěvky, které budou použity na rekonstrukci farního domu ve Zvoli. Přítomen byl i P. František Eliáš ze Zvole, pod jehož záštitou se přednášky nejen v Rájci, ale i ve Zvoli, Zábřehu a Mírově konaly.

Spolek Zvolská čtyřka vznikl v rámci zvolské farnosti. Účelem spolku je konání činnosti jak v soukromém zájmu spolku, tak v zájmu veřejném. Cílem je rozvoj volnočasových aktivit pro děti a mládež. Dále konání společenských, sportovních a kulturních aktivit založených na křesťanských morálních hodnotách. Aktivity spolku jsou zahrnuty do čtyř obcí Zvole, Rájec, Jestřebí a Lukavice.

SK Rájec, spolek

V sobotu 10. března v 14:30 proběhl na ledové ploše zimního stadionu v Uničově další hokejový zápas Šmatlácké hokejové ligy. Naši chlapi z týmu HC Žraloci Rájec sehráli poslední letošní utkání

s Beery Penguins. Pro družstvo SK Rájec utkání dopadlo vítězně 6:4. Zde uvádíme aktuální pořadí mužstev sezóny 2017/2018 k datu 19. 3. 2018, k celkovému umístění gratulujeme.

P	NÁZEV TÝMU	Z	V	R	P	B	SKÓRE	+/-	PP	GP	VP	PO	OG	UO	VG	T
1.	🟢 Kódl Team	22	18	3	1	57	163:48	115	59	7	11,9	40	3	92,5	4	98
2.	🟡 HC Stars Prostějov	22	15	1	6	46	113:65	48	65	7	10,8	60	6	90	2	96
3.	🟢 SK Rájec	22	14	4	4	46	86:64	22	73	13	17,8	74	6	91,9	2	108
4.	🔴 HC Válec Olomouc	22	13	3	6	42	102:85	17	62	9	14,5	79	6	92,4	8	269
5.	🟢 HC Schwarzbach	22	11	4	7	37	86:75	11	80	12	15	71	6	91,5	3	126
6.	🟢 HC Draci Libina	22	11	1	10	34	96:82	14	68	6	8,8	68	3	95,6	6	138
7.	🔴 HC Sifoni Mohelnice	22	9	5	8	32	73:69	4	69	5	7,2	74	4	94,6	5	99
8.	🟢 HC Béci Prostějov	22	9	4	9	31	87:70	17	65	6	9,2	68	6	91,2	2	102
9.	🔴 HC Sršni	22	5	2	15	17	60:83	-23	75	4	5,3	77	6	92,2	6	142
10.	🟡 HC Demons	22	4	4	14	16	68:115	-47	54	5	9,3	76	14	81,6	2	294
11.	🔴 HC Šneci Újezd	22	3	2	17	11	43:150	-107	53	3	5,7	59	13	78	1	105
12.	🔴 Beery Penguins	22	3	1	18	10	55:126	-71	62	1	1,6	39	5	87,2	2	89

Navigace: Barevné šipky značí bodový zisk týmů za poslední tři utkání. Zisk více než čtyř bodů značí vzestup (zelená), dále čtyři značí stabilní hodnocení (modře) a méně než čtyři označuje pokles (červeně).

Velikonoční tvoření

V sobotu odpoledne 17. března se na sále kulturního domu konalo Velikonoční tvoření. Tyto velikonoční dílničky připravil spolek Zvolská čtyřka ve spolupráci s obcí Rájec. Na této akci nejen děti, ale i dospělí si mohli vyzkoušet různé techniky zdobení vajíček, pletení košíků a velikonočních pomlázek, drátkování a mnoho dalšího. Nechyběla malá výstava hrkačů, velikonočních věnců a jiné jarní dekorace. Pro návštěvníky bylo přichystáno i malé občerstvení. Sál byl naplněn nejen občany z Rájce, ale i z blízkého okolí. I přes mrazivé počasí navdilo toto setkání přítomným jarní náladu.

Informace z úřadu

Vzhledem k množícím se stížnostem ke znečištění veřejných prostranství a ulic výkaly od psů, žádáme občany, aby na svých procházkách se psy uklízeli jejich exkrementy. Samotní psi se mohou navzájem nakazit, když tyto pozůstatky vyhledávají. Může se jednat například o Psinku. Po obci se pohybují i děti, pro které může být kontakt také zdravotně nebezpečný. Udržování pořádku je základním projevem slušnosti a ohleduplnosti vůči ostatním spoluobčanům a návštěvníkům obce.

Kam za kulturou

Památník Adolfa Kašpara v Lošticích Hrátky se zvířátky

Výstava s interaktivními prvky je věnována chovu hospodářských zvířat v minulosti i dnes. Na výstavě jsou zastoupena zvířata ze statku, např. kráva, kůň, koza či pes a kočka. Zejména prostřednictvím zábavných her, ale i sbírkových předmětů se návštěvníci seznámí s jejich životem, s produkty, které člověku zvířata poskytovala, nebo s tím, jak se o ně lidé starali a jak je zobrazovali na předmětech kolem sebe. Děti si mohou vyzkoušet, jak se dojí kráva nebo jak se pasou ovce, mohou zkusit poznávat zvířátka podle stop, podle srsti či peří a mnoho jiných her a hádanek ze statku. Výstavu je možné navštívit do 6. 5. 2018.

Vstupné: plné 30 Kč, snížené 15 Kč, děti do 2 let zdarma.

Muzeum Šumperk Současné školství v Šumperku

Ve spolupráci se všemi šumperskými školami pořádá Vlastivědné muzeum v Šumperku výstavu zaměřenou na prezentaci základního, středního, odborného, speciálního a uměleckého školství v Šumperku prostřednictvím „výstavních stánků“ umístěných v síni. Za pomoci vyhrazeného prostoru se žáci a studenti 15 škol pokusí zmapovat historii, současnost i budoucnost své školy. Výstava je jedinečnou příležitostí ukázat široké veřejnosti učební pomůcky, studijní úspěchy žáků, vítězství v soutěžích, zajímavé projekty, to, na co jsou školy zaměřeny, zavzpomínat na minulost, charakterizovat přítomnost a podívat se i do budoucnosti. Výstava potrvá do 13. 5. 2018.

Vstupné: plné 40 Kč, snížené 20 Kč, děti do 6 let zdarma.

Muzeum Mohelnice Velikonoce v lidovém umění

Velikonoční výstava představí formou sbírkových předmětů z okruhu lidového umění jednotlivé dny velikonočních svátků a prostřednictvím textů a zvykoslovných předmětů jednotlivé velikonoční lidové obyčeje. Poprvé bude v muzeu v Mohelnici vystavena originální vyřezávaná Křížová cesta řezbáře Břetislava Vávry z nedaleké Klopiny. Výstavu je možné shlédnout do 15. 4. 2018.

Vstupné: plné 30 Kč, snížené 15 Kč, děti do 3 let zdarma.

Místní poplatky

Obec Rájec vybírá poplatky za kalendářní rok 2018, které jsou splatné nejpozději do 30. června 2018.

Poplatek za psa: 100 Kč

Poplatek za komunální odpad: 300 Kč za osobu

Svoz komunálního odpadu v II. čtvrtletí 2018

Ve svozovém plánu komunálního odpadu je zahrnut i svoz tetrapaků a plastů.

24. dubna

22. května

19. června

Připravované akce

Duben Čarodějnický rej

Květen Den matek

Červen Vítání občánků, Malování na silnici, Sousedské posezení

Společenská kronika

Občanům, kteří se v měsících duben, květen a červen dožívají 60, 65, 70, 75, 80 a více roků, přejeme do dalších let hodně zdraví, spokojenosti a rodinné pohody.

Informace občanům

Informujeme občany, že se zaváděním ochrany osobních údajů GDPR, bude v krátké době do domácností rozdán dotazník s informacemi o kterých budou obci Rájec dávat souhlas. Podrobnější informace Vám poskytneme na obecním úřadě. Dotýká se to i Občasníku a jeho elektronické dostupnosti.

Uzávěrka příspěvků do příštího čísla Občasníku je stanovena na 1. 6. 2018